

Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0550 (COD)

8313/26
ADD 1

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	An Chomhairle
Ábhar:	Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear an clár 'AgoraEU' le haghaidh na tréimhse 2028-2034, agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) 2021/692 agus (AE) 2021/818 - <i>Cur chuige ginearálta páirteach</i> - <i>Ráiteas ó Phoblacht na Bulgáire</i>

D'iarr Poblacht na Bulgáire go gcuirfí an ráiteas seo a leanas isteach i miontuairiscí na Comhairle.

Ráiteas ó Phoblacht na Bulgáire maidir leis an togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear an clár ‘AgoraEU’ le haghaidh na tréimhse 2028-2034, agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) 2021/692 agus (AE) 2021/818

Tacaíonn Poblacht na Bulgáire go hiomlán leis an gcinneadh leanúint den tacaíocht d’earnáil an chultúir trí chlár ar leithligh sa chéad CAI eile agus trí chaomhnú phríomhshnáitheanna, príomhchuspóirí agus príomhghníomhaíochtaí chlár Eoraip na Cruthaitheachta (‘An Cultúr’ agus ‘NA MEÁIN’) i bpáirt leis an tsnáithe ‘Saoránaigh, Comhionannas, Cearta agus Luachanna’ ar cuid í den chlár comharba, AgoraEU. D’fhéadfadh an Clár freagairt a thabhairt ar líon méadaitheach na ndúshlán atá roimh an Aontas agus a shaoránaigh agus, an tráth céanna, an tacaíocht is gá a chur ar fáil do na hearnálacha chun go mbeidh siad ag feidhmiú agus ag forbairt, anois agus choíche, le linn athruithe geopholaitiúla agus teicneolaíocha.

Tacaímid go láidir le cuspóirí an chláir, is iad sin, an éagsúlacht chultúrtha agus teanga agus an oidhreacht a choimirciú, a chaomhnú, a fhorbairt agus a chur chun cinn, chun iomaíochas earnálacha an chultúir agus na cruthaitheachta a mhéadú, lena n-áirítear earnáil na meán agus an chlosamhairc, d’fhonn cothroime iomaíochta níos fearr a bhaint amach; an tsaoirse ealaíne agus saoirse na meán a chosaint agus a neartú agus an comhionannas, an tsaoránacht ghníomhach, cearta agus luachanna a chosaint agus a chur chun cinn mar a chumhdaítear sna Conarthaí agus sa Chairt.

Is mór an tábhacht, dar le Poblacht na Bulgáire, a bhaineann le cearta bunúsacha - an comhionannas idir mná agus fir san áireamh - a chur chun cinn agus a chosaint agus déanfaidh sí amhlaidh go daingean diongbháilte. Táimid tiomanta do phrionsabail agus do luachanna an Aontais Eorpaigh, mar a chumhdaítear sna Conarthaí iad, agus leanfaimid de bheith tiomanta dóibh.

Tacaíonn an tír seo againne go láidir le hiarrachtaí an Aontais gach cineál idirdhealaithe a chomhrac, mar a chumhdaítear sna Conarthaí agus sa Chairt, agus tá sí rannpháirteach go gníomhach in aon chineál foréigin a chosc agus a chomhrac chomh maith le cosaint agus tacaíocht a chur ar fáil dóibh siúd atá thíos leis.

Is díol sásaimh dúinn cuspóirí agus gníomhaíochtaí ábhartha an chláir a leagtar amach chun gach cineál idirdhealaithe a chomhrac, chun cearta bunúsacha, an comhionannas agus cearta shaoránaigh an Aontais a chur chun cinn mar a chumhdaítear sna Conarthaí agus sa Chairt, chomh maith leis an bhforéigean a chosc agus a chomhrac agus tacú leo siúd atá thíos leis.

Ar an drochuair, ní féidir le Poblacht na Bulgáire tacú le glacadh Chur Chuige Ginearálta Páirteach an Rialacháin, ós rud é go bhfuil coincheapa sa téacs reatha, an téarma ‘féiniúlacht inscne’ cuir i gcás, a mheastar a bheith ar neamhréir le príomhphrionsabail Bhunreacht na Bulgáire agus an tuiscint dhénártha ar an gcoincheap ‘gnéas’ (‘пол’). In 2018, ghlac Cúirt Bhunreachtúil na Bulgáire cinneadh ina luaitear go gcuirtear chun cinn mar thógán sóisialta, le Coinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun Foréigean in aghaidh na mBan agus Foréigean Teaghlaigh a Chosc agus a Chomhrac (‘Coinbhinsiún Iostanbúl’), coincheapa dlíthiúla lena mbeartaítear idirdhealú a dhéanamh idir ‘gnéas’ mar chatagóir bhitheolaíoch (mná agus fir) agus ‘inscne’ mar thógán sóisialta. In 2021, ghlac an Chúirt Bhunreachtúil cinneadh eile lena soiléirítear nach bhféadfaí breathnú ar an gcoincheap ‘gnéas’ a úsáidtear sa Bhunreacht ach amháin sa chiall a bhaineann lena chinneadh bitheolaíoch. Diúltaíonn dlíchóras bunreachtúil agus dlí na Bulgáire go láidir don choincheap ‘inscne’ mar thógán sóisialta solúbtha agus ní aithníonn sé ‘féiniúlacht inscne’ mar chatagóir atá bailí ó thaobh an dlí de.

Le linn na caibidlíochta, d’iarr an tír seo againne go comhsheasmhach agus go cuiditheach go ndéanfaí an téarmaíocht a ailíniú leis na saintréithe a aithnítear go huilíoch nó a fhoirmlíú ar bhealach lena n-urramaítear creataí bunreachtúla éagsúla na mBallstát uile. Faoi Airteagal 4(2) CAE, tá sé d’oibleagáid ar an Aontas comhionannas na mBallstát i bhfianaise na gConarthaí, mar aon lena bhféiniúlacht náisiúnta ar cuid dhílis dá struchtúir bhunúsacha í, idir pholaitiúil agus bhunreachtúil, a urramú.

Ós rud é go gcoinnítear i dtéacs críochnaitheach an Chur Chuige Ghinearálta Pháirtigh coincheapa a thagann salach go sainráite ar dhlí-eolaíocht éigeantach Chúirt Bhunreachtúil na Bulgáire, tá sé de cheangal bunreachtúil ar an mBulgáir cur ina choinne.

Athdhearbhaíonn Poblacht na Bulgáire nach ionann gan tacú leis an gCur Chuige Ginearálta Páirteach agus diúltú do spriocanna níos leithne an Rialacháin maidir le sochaí atá saor ó idirdhealú a chothú, ach gur chosaint riachtanach dá féiniúlacht bhunreachtúil náisiúnta é.

Thairis sin, dearbhaíonn Poblacht na Bulgáire, dá nglacadh an Chomhairle an Rialachán san fhoirm sin, nach mbeadh sé d’oibleagáid uirthi aon choincheapa a aithint ná a chomhtháthú ina dlíchóras náisiúnta, lena n-áirítear ‘féiniúlacht inscne’ lena mbeartaítear idirdhealú a dhéanamh idir ‘gnéas’ mar chatagóir bhitheolaíoch (mná agus fir) agus ‘inscne’ mar thógán sóisialta, agus léirmhíneoidh sí na coincheapa a úsáidtear sa togra le haghaidh Rialacháin mar choincheapa nach gcuimsíonn ach an gnéas baineann agus fireann de réir a mbrí bitheolaíche.